

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 1

1-) Bu parçada kâinattaki genel kulluğun hangi temel hakikate delil olduğu ifade ediliyor? (18 kelime)
Bütün varlık âlemindeki kulluk

2-) Bu delil sadece görünen âlemle mi sınırlıdır? (18 kelime)
Hayır; hem gayb ile

3-) Ruhânî ve meleklerin hâli, insanın görmediği alanlar hakkında nasıl bir işlev görüyor? (13 kelime)
Gayb sahasına dair

4-) Metinde âriflerin bilgisine hangi özellik yükleniyor ve bu bilgi neye işaret ediyor? (15 kelime)
Onların marifeti sağlam

5-) Metinde topluluklar hâlinde sayılan mânevî zümrelerin ortak özelliği nedir? (13 kelime)
Hepsi farklı yollarla

6-) Tevhid edenlerin delilli konuşması neden önemlidir? (10 kelime)
İnancın duygusal

7-) Kabul gören ibadetlerin ardından gelen mânevî feyizler ve içten yakarışlar neyin göstergesi kabul ediliyor? (15 kelime)
Bunlar, ibadetin muhatabının

8-) Kâmil insanlardan söz edilmesi niçin önemlidir? (16 kelime)
Çünkü onların ibadet hayatı

9-) Münâcât ve keşiflerin aynı bağlamda geçmesi neyi düşündürür? (14 kelime)
Hem kulun Allah'a

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 2

1-) Bu bölümde “genel ibadet” denildiğinde hangi kapsam anlaşılmalıdır? (15 kelime)
Sadece insanların ibadeti

2-) Melekler ve ruhânîlerin ibadetinin “tam uyum” içinde olması neye delildir? (12 kelime)
İbadetin keyfî değil,

3-) Canlıların düzenli görevleri neden ibadet sayılabilecek bir içerik taşır? (14 kelime)
Çünkü yaratılış gayelerine

4-) Âriflerin mârifeti neden güçlü bir delil kabul edilmektedir? (15 kelime)
Çünkü tek tek

5-) Şükür, zikir ve hamd neden peş peşe zikredilmiş olabilir? (15 kelime)
Çünkü bunlar nimeti

6-) Muhib, mürid ve münîb kavramları insanın hangi üç yönünü öne çıkarır? (11 kelime)
Sevgi yönünü,

7-) Kâmil insanlarda görülen kabul edilmiş ibadetlerin özel önemi nedir? (16 kelime)
Onların ibadeti, neticelerinde ortaya

8-) Bu makbul ibadetlerin doğurduğu mânevî neticeler neyi ispat eder? (12 kelime)
Allah’a yapılan yönelişin

9-) Bu parçaya göre vahdaniyet sadece akılla mı bilinir, yoksa başka yollar da var mıdır? (15 kelime)
Sadece akılla değil;

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 3

1-) Dokuzuncu Pencere’de öne çıkarılan ana delil alanı nedir? (10 kelime)

Kâinatta yaygın

2-) Genel ibadetin varlığı neden doğrudan bir ilâhî varlığa işaret sayılıyor? (12 kelime)

Çünkü yaygın ve

3-) Cansız unsurların itaatkâr hizmeti niçin önemlidir? (18 kelime)

Şuursuz görünen varlıkların da

4-) Cansızların hizmetinden Allah’ın hangi iki sıfatı özellikle anlaşılır? (8 kelime)

Allah’ın gerçekten

5-) Ârifler, şâkirler, zâkirler ve hâmidler neden ayrı gruplar olarak anılmıştır? (13 kelime)

Çünkü her biri

6-) Muhabbet, irade, rağbet, talep ve yöneliş gibi hâller niçin aynı yerde zikredilmiş olabilir? (15 kelime)

Bunların hepsi insanın

7-) Münîblerin ciddi yönelişi neyi gösterir? (15 kelime)

İnsanın fıtratında Allah’a

8-) Kâmil insanların ibadetlerinden doğan feyizler niçin delil sayılmaktadır? (14 kelime)

Çünkü bu feyizler,

9-) “Üç yönden büyük pencere” ifadesindeki üç yön nelerdir? (19 kelime)

Ruhânî ve meleklerin kulluğu,

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 4

1-) Metinde ibadet sadece namaz ve dua gibi dar bir çerçevede mi ele alınıyor? (15 kelime)
Hayır; varlıkların yaratılışlarına

2-) Bu parçada “müşahede” ile “şehadet” arasında nasıl bir ilişki vardır? (15 kelime)
Bir kısmı doğrudan

3-) Unsurlar ve diğer cansız varlıkların hizmeti hangi açıdan dikkat çekicidir? (15 kelime)
Şuur sahibi olmadıkları

4-) Âriflerin mârifetine “ortak şahitlik gücü” yüklenmesi ne demektir? (12 kelime)
Pek çok hakikat

5-) Şükür, zikir, hamd ve tevhid sıralaması kulluk açısından nasıl okunabilir? (19 kelime)
Nimetin fark edilmesi, Rabbi

6-) Allah sevgisiyle yönelenlerin hâli niçin delil sayılmıştır? (15 kelime)
Çünkü gerçek sevgi

7-) Kâmil insanların ibadetleri neden “makbul” olarak nitelendiriliyor? (16 kelime)
Çünkü onların ibadeti ihlâs,

8-) Münâcâtın delil olarak görülmesi hangi varsayıma dayanır? (13 kelime)
Samimi kulluğun cevapsız

9-) Parçanın sonunda vahdaniyetin öne çıkarılması neden anlamlıdır? (16 kelime)
Çünkü sayılan bütün farklı

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 5

1-) Bu pasajda “Mabud” kavramı nasıl bir çerçevede ele alınmaktadır? (13 kelime)
Kendisine bütün kullukların

2-) Canlıların düzenli görevler yapması nasıl yorumlanır? (14 kelime)
Bu durum, hayat

3-) Canlıların vazifeleri için “kulluk tavrı” denilmesi neyi anlatır? (14 kelime)
Onların hayat faaliyetlerinin

4-) Cemadatin hizmeti, canlıların hizmetinden hangi yönden daha çarpıcı olabilir? (13 kelime)
Şuursuz oldukları hâlde

5-) Tevhid ehlinin inancı burada hangi bakımdan delil sayılıyor? (17 kelime)
Delile dayalı bir şekilde

6-) Muhibler ile müridler arasındaki fark nasıl anlaşılabilir? (15 kelime)
Muhibler sevgi ve

7-) İnabe ile talep arasında nasıl bir bağ kurulabilir? (16 kelime)
İkisi de kulun Allah’a

8-) Parçanın sonunda açıldığı söylenen büyük pencere neye açılmaktadır? (16 kelime)
Üç farklı yönden gelen

9-) Metne göre bütün bu delillerin ortak vardığı sonuç nedir? (12 kelime)
Hepsi birlikte Allah’ın

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 6

1-) Dokuzuncu Pencere’de deliller hangi ana başlıklar altında toplanıyor? (18 kelime)
Gayb ehli varlıkların kulluğu,

2-) Bütün canlıların görevlerini düzen içinde yürütmesi, tesadüfle açıklanabilir mi? Metne göre niçin?
(14 kelime)
Açıklanamaz; çünkü böylesi

3-) Anasır gibi cansız varlıkların hizmeti insan için hangi dersi verir? (13 kelime)
Şuursuz varlıklar bile

4-) Âriflerin marifeti ile kâmil insanların keşifleri arasında nasıl bir tamamlayıcılık vardır? (13 kelime)
Biri tanıma ve

5-) Tevhid edenlerin “delilli” oluşu neyi gösterir? (10 kelime)
Allah’ın birliğine

6-) Sevgi, istek ve yönelişin birlikte anılması insanın hangi yönünü öne çıkarır? (10 kelime)
Kalp, irade

7-) Makbul ibadetlerin sonucu olarak gelen füyuzat neyi anlatır? (12 kelime)
Allah’a yönelen kulun

8-) Bu metnin ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir? (17 kelime)
Kâinattaki her seviyede görülen

9-) Dokuzuncu Pencere’nin vermek istediği bütüncül mesaj nedir? (19 kelime)
Kâinatın her tabakasında görülen

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu parçada kâinattaki genel kulluğun hangi temel hakikate delil olduğu ifade ediliyor?

Bütün varlık âlemindeki kulluk hâli, mutlak şekilde ibadete layık olan tek bir İlâhın varlığına ve birliğine delil gösteriliyor.

2-) Bu delil sadece görünen âlemle mi sınırlıdır?

Hayır; hem gayb ile ilgili ruhânî varlıklar hem de gözlenen canlı ve cansız düzen bu delile dâhil edilmiştir.

3-) Ruhânî ve meleklerin hâli, insanın görmediği alanlar hakkında nasıl bir işlev görüyor?

Gayb sahasına dair dolaylı bir şahitlik sunarak delilin kapsamını görünmeyen âleme de taşıyor.

4-) Metinde âriflerin bilgisine hangi özellik yükleniyor ve bu bilgi neye işaret ediyor?

Onların marifeti sağlam ve hakikate uygun kabul ediliyor; bu da ezelî Mabudun varlığına işaret ediyor.

5-) Metinde topluluklar hâlinde sayılan mânevî zümrelerin ortak özelliği nedir?

Hepsi farklı yollarla Allah'ı tanıyan, anan, seven, isteyen ve O'na yönelen kullardan oluşur.

6-) Tevhid edenlerin delilli konuşması neden önemlidir?

İnancın duygusal bir kabulle sınırlı kalmadığını, sağlam dayanaklarla savunulduğunu gösterir.

7-) Kabul gören ibadetlerin ardından gelen mânevî feyizler ve içten yakarışlar neyin göstergesi kabul ediliyor?

Bunlar, ibadetin muhatabının gerçek olduğunu ve kul ile Rabbi arasında sahih bir bağ bulunduğunu gösteriyor.

8-) Kâmil insanlardan söz edilmesi niçin önemlidir?

Çünkü onların ibadet hayatı daha olgun olduğundan, ortaya çıkan mânevî sonuçlar delil değerini daha kuvvetli kılar.

9-) Münâcât ve keşiflerin aynı bağlamda geçmesi neyi düşündürür?

Hem kulun Allah'a hitabını hem de bu yönelişin neticesinde bazı mânevî açıklamaların doğduğunu düşündürür.

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde “genel ibadet” denildiğinde hangi kapsam anlaşılmalıdır?

Sadece insanların ibadeti değil; ruhânîlerin, canlıların ve cansızların da kendilerine mahsus görev ve itaatleri kastedilmektedir.

2-) Melekler ve ruhânîlerin ibadetinin “tam uyum” içinde olması neye delildir?

İbadetin keyfî değil, ilâhî emre bağlı ve düzenli bir kulluk olduğunu gösterir.

3-) Canlıların düzenli görevleri neden ibadet sayılabilecek bir içerik taşır?

Çünkü yaratılış gayelerine uygun şekilde sürekli ve intizamlı hizmet etmeleri, fiilî kulluk anlamı taşır.

4-) Âriflerin mârifeti neden güçlü bir delil kabul edilmektedir?

Çünkü tek tek şahıs görüşü olmaktan öte, ortaklaşa doğrulanan bir bilgi gücü taşıdığı ifade edilmektedir.

5-) Şükür, zikir ve hamd neden peş peşe zikredilmiş olabilir?

Çünkü bunlar nimeti fark etme, Rabbi anma ve O’nu övme şeklinde birbirini tamamlayan kulluk hâlleridir.

6-) Muhib, mürid ve münîb kavramları insanın hangi üç yönünü öne çıkarır?

Sevgi yönünü, iradeli tercih yönünü ve samimi dönüş yönünü öne çıkarır.

7-) Kâmil insanlarda görülen kabul edilmiş ibadetlerin özel önemi nedir?

Onların ibadeti, neticelerinde ortaya çıkan mânevî verimlerle birlikte, Allah’a yakınlığın gerçekliğini daha açık biçimde ortaya koyar.

8-) Bu makbul ibadetlerin doğurduğu mânevî neticeler neyi ispat eder?

Allah’a yapılan yönelişin gerçek karşılığı bulunduğunu ve kulluğun boşlukta kalmadığını ispat eder.

9-) Bu parçaya göre vahdaniyet sadece akılla mı bilinir, yoksa başka yollar da var mıdır?

Sadece akılla değil; ibadet, mânevî tecrübe, ortak şahitlik ve kâinattaki düzenli hizmetler yoluyla da bilinir.

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Dokuzuncu Pencere’de öne çıkarılan ana delil alanı nedir?

Kâinatta yaygın biçimde görülen ibadet, itaat ve Allah’a yöneliş hâlidir.

2-) Genel ibadetin varlığı neden doğrudan bir ilâhî varlığa işaret sayılıyor?

Çünkü yaygın ve düzenli kulluk, karşılıksız ve muhatapsız düşünölemeyecek bir yöneliş biçimidir.

3-) Cansız unsurların itaatkâr hizmeti niçin önemlidir?

Şuursuz görönen varlıkların da belirli bir düzen içinde vazife yapması, hepsinin tek bir Rabbin emri altında bulunduğunu düşöndürür.

4-) Cansızların hizmetinden Allah’ın hangi iki sıfatı özellikle anlaşılır?

Allah’ın gerçekten var olduğı ve bir olduğı anlaşılır.

5-) Ârifler, şâkirler, zâkirler ve hâmidler neden ayrı gruplar olarak anılmıştır?

Çünkü her biri Allah’a yönelişin farklı bir kulluk ve idrak biçimini temsil etmektedir.

6-) Muhabbet, irade, rağbet, talep ve yöneliş gibi hâller niçin aynı yerde zikredilmiş olabilir?

Bunların hepsi insanın kalben ve irade ile Allah’a yönelmesinin farklı tezahürleri olduğı için birlikte anılmıştır.

7-) Münîblerin ciddi yöneliş neyi gösterir?

İnsanın fitratında Allah’a dönüş ihtiyacının bulunduğunu ve bunun samimi bir talep olarak ortaya çıktığını gösterir.

8-) Kâmil insanların ibadetlerinden doğan feyizler niçin delil sayılmaktadır?

Çünkü bu feyizler, ibadetin gerçek bir ilâhî muhataba ulaştığını gösteren mânevî sonuçlar olarak görölmektedir.

9-) “Üç yönden büyük pencere” ifadesindeki üç yön nelerdir?

Ruhânî ve meleklerin kulluğı, canlı-cansız bütün varlıkların itaatkâr hizmeti ve insan topluluklarının çeşitli mânevî yönelişleriyle kâmil kulların ibadet neticeleridir.

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde ibadet sadece namaz ve dua gibi dar bir çerçevede mi ele alınıyor?

Hayır; varlıkların yaratılışlarına uygun biçimde yaptıkları bütün itaat ve hizmetler geniş anlamda kulluk içinde değerlendiriliyor.

2-) Bu parçada “müşahede” ile “şehadet” arasında nasıl bir ilişki vardır?

Bir kısmı doğrudan gözlemlerle, bir kısmı ise güvenilir bildirimlere dayalı olarak aynı hakikate tanıklık etmektedir.

3-) Unsurlar ve diğer cansız varlıkların hizmeti hangi açıdan dikkat çekicidir?

Şuur sahibi olmadıkları hâlde itaat içinde vazife görmeleri, onların da ilâhî emre bağlı olduklarını düşündürür.

4-) Âriflerin mârifetine “ortak şahitlik gücü” yüklenmesi ne demektir?

Pek çok hakikat ehlinin benzer sonuca ulaşmasının, bu bilginin güvenilirliğini artırdığı demektir.

5-) Şükür, zikir, hamd ve tevhid sıralaması kulluk açısından nasıl okunabilir?

Nimetin fark edilmesi, Rabbi anma, O’nu övme ve sonunda birliğini tasdik etme şeklinde yükselen bir kulluk çizgisi olarak okunabilir.

6-) Allah sevgisiyle yönelenlerin hâli niçin delil sayılmıştır?

Çünkü gerçek sevgi ve içten yöneliş, insanın fıtratında kendisine yönelinen hakiki bir Mabud bulunduğunu gösterir.

7-) Kâmil insanların ibadetleri neden “makbul” olarak nitelendiriliyor?

Çünkü onların ibadeti ihlâs, doğruluk ve olgunluk sebebiyle ilâhî kabule mazhar olan bir kulluk örneği sayılıyor.

8-) Mûnâcâtın delil olarak görülmesi hangi varsayıma dayanır?

Samimi kulluğun cevapsız kalmadığı ve kulun Rabbiyle gerçek bir münasebet kurabildiği varsayımına dayanır.

9-) Parçanın sonunda vahdaniyetin öne çıkarılması neden anlamlıdır?

Çünkü sayılan bütün farklı kulluk biçimleri sonunda tek bir Mabuda yönelmektedir; bu da birliği açıkça gösterir.

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda “Mabud” kavramı nasıl bir çerçevede ele alınmaktadır?

Kendisine bütün kullukların yöneldiği, ezelî, gerçek ve tek ilâhî merci olarak ele alınmaktadır.

2-) Canlıların düzenli görevler yapması nasıl yorumlanır?

Bu durum, hayat sahiplerinin başıboş olmadığını; ilâhî bir nizamla bağlı biçimde hizmet ettiğini gösterir.

3-) Canlıların vazifeleri için “kulluk tavrı” denilmesi neyi anlatır?

Onların hayat faaliyetlerinin sıradan bir hareket değil, ilâhî düzene uygun bir hizmet olduğunu anlatır.

4-) Cemadatın hizmeti, canlıların hizmetinden hangi yönden daha çarpıcı olabilir?

Şuursuz oldukları hâlde kusursuz itaat göstermeleri, ilâhî sevkî açıklığını daha dikkat çekici kılar.

5-) Tevhid ehlinin inancı burada hangi bakımdan delil sayılıyor?

Delile dayalı bir şekilde Allah’ın birliğini tasdik etmeleri, inançlarının kuru taklit değil, ispatlı bir kabul olduğunu gösteriyor.

6-) Muhibler ile müridler arasındaki fark nasıl anlaşılabilir?

Muhibler sevgi ve aşk yönünü öne çıkarırken, müridler bilinçli tercih ve istekle yönelmeyi öne çıkarır.

7-) İnabe ile talep arasında nasıl bir bağ kurulabilir?

İkisi de kulun Allah’a dönmesini anlatır; biri yönelişin içten dönüş tarafını, diğeri arayış tarafını öne çıkarır.

8-) Parçanın sonunda açıldığı söylenen büyük pencere neye açılmaktadır?

Üç farklı yönden gelen delillerin birleşmesiyle Allah’ın birliğini gösteren geniş ve aydınlık bir marifet kapısı açılmaktadır.

9-) Metne göre bütün bu delillerin ortak vardığı sonuç nedir?

Hepsi birlikte Allah’ın zorunlu varlığına, eşsiz birliğine ve Rabliğinin mükemmelliğine işaret eder.

lisans 33-soz-p13-9-pencere-kainattaki-ibadat-i-umumiye - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Dokuzuncu Pencere’de deliller hangi ana başlıklar altında toplanıyor?

Gayb ehli varlıkların kulluğu, görünen âlemdeki canlı ve cansızların itaatli hizmeti ve insanlardaki mânevî kulluk hâlleri altında toplanıyor.

2-) Bütün canlıların görevlerini düzen içinde yürütmesi, tesadüfle açıklanabilir mi? Metne göre niçin? Açıklanamaz; çünkü böylesi düzenli ve kulluğu andıran işleyiş, bilinçli bir sevk ve idareyi gösterir.

3-) Anasır gibi cansız varlıkların hizmeti insan için hangi dersi verir?

Şuursuz varlıklar bile emre boyun eğiyorsa, insanın da bilinçli kulluğa yönelmesi gerektiğini hatırlatır.

4-) Âriflerin marifeti ile kâmil insanların keşifleri arasında nasıl bir tamamlayıcılık vardır?

Biri tanıma ve bilme yönünü, diğeri bu kulluğun neticesinde yaşanan mânevî tecrübeleri tamamlar.

5-) Tevhid edenlerin “delilli” oluşu neyi gösterir?

Allah’ın birliğine dair inançlarının aklî ve mânevî dayanaklara yaslandığını gösterir.

6-) Sevgi, istek ve yönelişin birlikte anılması insanın hangi yönünü öne çıkarır?

Kalp, irade ve niyet boyutuyla Allah’a bağlanma yönünü öne çıkarır.

7-) Makbul ibadetlerin sonucu olarak gelen füyuzat neyi anlatır?

Allah’a yönelen kulun gönlünde ve hayatında bereketli mânevî açılımlar meydana geldiğini anlatır.

8-) Bu metnin ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Kâinattaki her seviyede görülen kulluk ve Allah’a yöneliş, O’nun varlığına, birliğine ve Rabliğinin kemaline topluca şahitlik eder.

9-) Dokuzuncu Pencere’nin vermek istediği bütüncül mesaj nedir?

Kâinatın her tabakasında görülen itaat, zikir, şükür, sevgi ve ibadet; insanı Allah’ın tekliğini ve Rabliğinin yüceliğini tanımaya sevk eder.